

FAKTA O „REFORMĚ“ ČESKÉ VĚDY

1. Návrh rozpočtu pro vědu a výzkum v ČR sestavuje Rada pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI), jmenovaná vládou ČR. Jejím předsedou je předseda vlády. RVVI má celkem 15 členů: Akademii věd ČR (AV) v ní reprezentují dva zástupci, ostatní členové zastupují vládu ČR (2), Grantovou agenturu ČR (1), vysoké školy (4), zdravotnictví (1), průmyslové podniky a soukromé firmy (5). Věcné připomínky a názory zástupců AV bývají velmi často ignorovány a přehlasovávány.
2. Rozpočet na vědu a výzkum v ČR zůstane v příštím roce ve stejné výši jako v roce 2009, a to s poukazem na finanční krizi. Podle návrhu RVVI dostane AV v roce 2010 o 1 mld. korun méně. Vysoké školy zůstanou zhruba na úrovni roku 2009. AV nepožaduje peníze „navíc“, ohrazuje se však proti neadekvátnímu a nespravedlivému snížení rozpočtu institucionálních prostředků, které je v rozporu s proklamovanými cíli reformy VVI a ve svém důsledku povede k faktické likvidaci AV, jedné z nejproduktivnějších složek českého výzkumného prostoru. V AV ČR pracuje 12,4 % výzkumných pracovníků ČR. Ti vytvářejí 37,7 % výsledků ČR v člancích v odborných impaktovaných časopisech. Na celkové produkci patentů se podílejí 29,6 %, na celkové citovanosti českých odborných prací pak 43 %.
3. AV získává od státu tzv. institucionální podporu, která má být v roce 2010 krácena o 20 %, do roku 2012 dále téměř o 50 % současné výše. Tyto institucionální prostředky se využívají na provozní náklady (správa budov, osvětlení, topení ad.), pořízení přístrojů a platy provozního personálu a kmenových vědeckých pracovníků. Jde o náklady, na něž mohou být peníze z grantů a projektů použity jen ve velmi omezené míře. Dále získává AV účelové finanční prostředky z grantů a projektů, o které se uchází v soutěži s vysokými školami, rezortními výzkumnými organizacemi apod. AV je v těchto soutěžích úspěšná, bez „půdy pod nohama“ (zázemí, provoz) by ale účast v nich nebyla možná.
4. RVVI přišla s návrhem, že za každý vědecký výsledek budou přiděleny body, ty se trojčlenkou převedou na peníze, jimiž budou vědecké instituce dotovány. Jednotným způsobem mají být hodnoceny výsledky filozofů, mikrobiologů, fyziků, archeologů atd. Tento „postup“ je obdobný sčítání rybičky se slony. Takto absurdně zjednodušená „metodika“ se nikde v zahraničí nepoužívá.
5. Provedené srovnání AV s vysokými školami je naprosto zavádějící. Vysokým školám nebyly do „poměrování efektivity“ započteny podstatné příjmy, které na svůj provoz čerpají z rozpočtové kapitoly ministerstva školství. Jsme přesvědčeni, že cílem tohoto „poměrování“ bylo vnést svár mezi AV a vysoké školy.
6. „Koncepce“ takzvané reformy vědy a výzkumu a souběžného vládního záměru reformy vysokého školství jsou analogické s kauzou, jež se v loňském roce odehrála na poli kultury. Politické a lobbistické zasahování do oblastí vědy, kultury a umění s cílem tunelovat zde finanční prostředky či aplikovat „tržní“ hodnotící principy jsou smutným dokladem zpřimitivnění zdejšího prostředí s fatálním dopadem na morálku celé české společnosti a etická měřítká nastupujících generací. Cílený postup proti AV – přední vědecké instituci celonárodního významu – pokládáme za skandální a nepřijatelný. Vnímáme ho jako svévolný akt, dokládající kulturní i morální úpadek české společnosti dvacet let po listopadové revoluci. Je dalším důkazem, že věda a kultura přes četné proklamace nepatří mezi tzv. „národní zájmy“ zdejší politické reprezentace.
7. RVVI obvinila AV z „poškození dobré pověsti České republiky“, protože její představitelé otevřeně projevili vlastní názor. Toto nařčení pokládáme za urážku nejen celé akademické obce, ale též všech vzdělaných a talentovaných lidí, vytvářejících svou prací v této zemi duševní a kulturní hodnoty.

Fórum Věda žije!

kontakt: forum@vedazije.cz; www.vedazije.cz